

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 922
van **ALLESSIA CLAES**
datum: 18 juni 2021

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Werkzaamheidsgraad - Tewerkstelling kwetsbare groepen

De Vlaamse Regering stelde in haar regeerakkoord de ambitie om in Vlaanderen een werkzaamheidsgraad van 80% te behalen in 2030. Het is dan ook belangrijk dat we zo veel mogelijk mensen aan de slag krijgen. De sociale economie, maatregelen zoals de doelgroepenkorting en het kansengroepenbeleid spelen daarbij een onbetwistbare rol.

1. Hoeveel personen waren de afgelopen jaren (2017-heden) tewerkgesteld in de sociale economie? Graag een opsplitsing
 - a) per jaar;
 - b) per provincie;
 - c) geslacht;
 - d) leeftijdsgroep (-25, 25-50, 50+);
 - e) type sociale onderneming (maatwerkbedrijf, lokale diensteneconomie (LDE)).
2. Hoeveel personen met een afstand tot de arbeidsmarkt werden de laatste jaren (2017-heden) geactiveerd? Graag een opsplitsing
 - a) per jaar;
 - b) per provincie;
 - c) geslacht;
 - d) leeftijdsgroep (-25, 25-50, 50+).
3. Hoeveel personen uit kansengroepen werden de laatste jaren (2017-heden) tewerkgesteld? Graag een opsplitsing
 - a) per jaar;
 - b) per provincie;
 - c) geslacht;
 - d) leeftijdsgroep (-25, 25-50, 50+);
 - e) normaal economisch circuit (NEC) of sociale economie;
 - f) type kansengroep (ouderen, allochtonen, laaggeschoolden, personen met een medische, psychische of psychosociale problematiek, ex-gedetineerden).

4. Voor hoeveel personen ontvingen bedrijven een doelgroepenkorting (2017-heden)
 - a) per jaar;
 - b) per provincie;
 - c) geslacht;
 - d) leeftijdsgroep (-25, 25-50, 50+)?
5. Wat is de visie van de minister op deze cijfers?
6. Welke impact heeft de coronacrisis volgens de minister gehad op deze cijfers?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 922 van 18 juni 2021

van **ALLESSIA CLAES**

1. U vindt hierna de gevraagde data.

a)

	2017	2018	2019	2020
Totaal doelgroepmedewerkers	24.360	25.102	26.082	25.934

Noot: de som van de deeltotalen komt niet altijd overeen met het totaal aantal doelgroepmedewerkers. Voor de data over profielkenmerken wordt gesteund op data verrijkt door VDAB en er kan dus slechts gerapporteerd worden over de populatie waarvoor verrijkte gegevens beschikbaar zijn.

b)

	2017	2018	2019	2020
Totaal doelgroepmedewerkers (SW / BW / LDE)	24.360	25.102	26.082	25.934
Provincie (woonplaats)				
Antwerpen	6.549	6.638	6.971	6788
Limburg	3.470	3.658	3.826	3404
Oost-Vlaanderen	4.913	5.046	5.251	5124
Vlaams-Brabant	3.214	3.313	3.420	4213
West-Vlaanderen	5.955	6.092	6.809	6105
Andere / onbekend	349	355	327	380

Noot: de som van de deeltotalen komt niet altijd overeen met het totaal aantal doelgroepmedewerkers. Voor de data over profielkenmerken wordt gesteund op data verrijkt door VDAB en er kan dus slechts gerapporteerd worden over de populatie waarvoor verrijkte gegevens beschikbaar zijn.

Noot²: De cijfers van 2017, 2018 en 2019 zijn gebaseerd op de woonplaats van de werknemer. Voor 2020 is dit gebaseerd op de werkplaats omdat de gegevens nog niet beschikbaar zijn op woonplaats.

c)

	2017	2018	2019	2020
Geslacht				
Man	15.383	15.916	16.741	16666

Vrouw	8.977	9.186	9.341	9268
-------	-------	-------	-------	------

Noot: de som van de deeltotalen komt niet altijd overeen met het totaal aantal doelgroepmedewerkers. Voor de data over profielkenmerken wordt gesteund op data verrijkt door VDAB en er kan dus slechts gerapporteerd worden over de populatie waarvoor verrijkte gegevens beschikbaar zijn.

d)

	2017	2018	2019		2020
Totaal doelgroepmedewerkers (SW / BW / LDE)	24.360	25.102	26.082	Leeftijd (andere indeling)	
Leeftijd					
< 25	1.785	1.762	1.974	< 25	2168
25-49	12.735	14.170	14.896	25-55	18642
50+	8.487	9.003	9.220	55+	5248

Noot: de som van de deeltotalen komt niet altijd overeen met het totaal aantal doelgroepmedewerkers. Voor de data over profielkenmerken wordt gesteund op data verrijkt door VDAB en er kan dus slechts gerapporteerd worden over de populatie waarvoor verrijkte gegevens beschikbaar zijn.

Noot²: de leeftijdscategorie van 2020 is anders opgesteld dan die van 2017, 2018 en 2019.

e)

	2017	2018	2019	2020
Totaal doelgroepmedewerkers (SW / BW / LDE)	24.360	25.102	26.082	
Type onderneming				
SW	5.280	5.438		
BW	16.753	17.142		
Maatwerk			23.447	23386
LDE	2.327	2.522	2.635	2548

Noot: de som van de deeltotalen komt niet altijd overeen met het totaal aantal doelgroepmedewerkers. Voor de data over profielkenmerken wordt gesteund op data verrijkt door VDAB en er kan dus slechts gerapporteerd worden over de populatie waarvoor verrijkte gegevens beschikbaar zijn.

2. Het concept 'afstand tot de arbeidsmarkt' kent geen geobjectiverde definitie die leidt tot kwantificeerbare data zodat hierover niet specifiek gerapporteerd kan worden.
3. De cijfers voor de verschillende kansengroepen kunnen niet zomaar opgeteld worden tot eenduidige totalen per provincie, geslacht of leeftijdsgroep. Het is immers mogelijk dat één persoon tot twee kansengroepen behoort, bijvoorbeeld een jongere met een niet-Europees geboorteland. Daarom geven we voor elke kansengroep apart het totaal per jaar, het totaal per provincie, geslacht en leeftijd.

Verder kan binnen de kansengroep van personen met een arbeidshandicap geen specifiek onderscheid gemaakt worden tussen mensen met een medische, psychische of psychosociale problematiek. Deze personen zitten gebundeld in de groep 'personen met arbeidshandicap'. Er zijn geen data beschikbaar op niveau van de kansengroep ex-gedetineerden. Voor tewerkstelling binnen de sociale economie verwijzen we naar het antwoord op deelvraag 1; werknemers in de sociale economie behoren normaliter tot één of meerdere kansengroepen. De totale tewerkstelling van kansengroepen in het NEC is niet te berekenen omwille van het risico op dubbeltellingen.

Tabel 1. Jongeren (15-24 jaar)

	2017	2018	2019	2020
TOTAAL	197 000	217 000	239 000	209 000
Provincie				
Antwerpen	52 000	61 000	72 000	63 000
West-Vlaanderen	41 000	42 000	43 000	40 000
Oost-Vlaanderen	46 000	50 000	58 000	51 000
Limburg	29 000	31 000	32 000	27 000
Vlaams-Brabant	31 000	32 000	34 000	29 000
Geslacht				
Man	107 000	116 000	126 000	110 000
Vrouw	90 000	101 000	113 000	100 000

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium), Enquête naar de arbeidskrachten. De cijfers zijn een extrapolatie van een toevalssteekproef uit de bevolking, en zijn afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

Tabel 2. Ouderen (55-64)

	2017	2018	2019	2020
TOTAAL	824 000	866 000	889 000	892 000
Provincie				
Antwerpen	222 000	236 000	240 000	241 000
West-Vlaanderen	158 000	167 000	171 000	167 000
Oost-Vlaanderen	180 000	192 000	201 000	207 000
Limburg	112 000	114 000	115 000	115 000
Vlaams-Brabant	151 000	158 000	162 000	162 000
Geslacht				
Man	452 000	472 000	484 000	485 000
Vrouw	372 000	395 000	404 000	407 000

Tabel 3. Personen geboren buiten de EU28 (20-64 jaar)

	2017	2018	2019	2020
TOTAAL	188 000	211 000	212 000	200 000
Provincie				
Antwerpen	80 000	94 000	84 000	79 000
West-Vlaanderen	15 000	21 000	24 000	22 000
Oost-Vlaanderen	40 000	34 000	38 000	36 000
Limburg	20 000	20 000	22 000	20 000
Vlaams-Brabant	34 000	42 000	44 000	42 000
Geslacht				
Man	113 000	119 000	120 000	116 000

Vrouw	75 000	92 000	92 000	84 000
Leeftijd				
<25	8 000	8 000	8 000	7 000
25-49	138 000	155 000	155 000	152 000
50+	42 000	49 000	49 000	41 000

Tabel 4. Kortgeschoolden (25-64 jaar)

	2017	2018	2019	2020
TOTAAL	363 000	342 000	346 000	329 000
Provincie				
Antwerpen	110 000	99 000	106 000	109 000
West-Vlaanderen	76 000	70 000	65 000	64 000
Oost-Vlaanderen	80 000	80 000	79 000	73 000
Limburg	53 000	44 000	51 000	45 000
Vlaams-Brabant	46 000	49 000	45 000	39 000
Geslacht				
Man	225 000	210 000	221 000	209 000
Vrouw	138 000	133 000	125 000	120 000

Tabel 5. Personen met een arbeidshandicap (20-64 jaar)

	2017	2018	2019	2020
TOTAAL	254 000	262 000	267 000	266 000
Provincie				
Antwerpen	69 000	70 000	68 000	67 000
West-Vlaanderen	49 000	55 000	59 000	58 000
Oost-Vlaanderen	54 000	56 000	69 000	69 000
Limburg	43 000	36 000	38 000	39 000
Vlaams-Brabant	39 000	45 000	34 000	33 000
Geslacht				
Man	130 000	127 000	135 000	129 000
Vrouw	124 000	135 000	132 000	137 000
Leeftijd				
<25	7 000	6 000	9 000	10 000
25-49	119 000	133 000	131 000	126 000
50+	129 000	122 000	128 000	130 000

4. In deze tabellen worden telkens de data inclusief provinciale en lokale besturen weergegeven en de data zonder de werkgevers uit provinciale en lokale besturen. Voor de provinciale en lokale besturen zijn immers nog geen betrouwbare cijfers over de doelgroepkorting beschikbaar over het aantal werknemers met een doelgroepvermindering of een Vlaamse Ondersteuningspremie (VOP) in 2020Q2. Verder bevatten de data voor een deelverzameling van de VOPs uitbetaald aan lokale en provinciale besturen geen informatie over het geslacht of de woonplaats van de persoon met arbeidshandicap.

a)

	2017Q2	2018Q2	2019Q2	2020Q2
Totaal	198.826	225.905	241.480	/
Totaal excl. provinciale en	196.439	223.093	238.615	195.490

lokale besturen				
Jongeren				
Laaggeschoolde jongeren	13.045	17.425	17.482	/
Middengeschoolde jongeren	27.621	39.205	37.819	/
Leerlingen	1.370	1.707	1.761	/
Oudere werknemers				
Zittende werknemers	140.994	149.838	165.497	147.296
Niet-werkende werkzoekenden	3.189	5.278	6.317	3.945
Personen met arbeidshandicap	12.607	12.452	12.604	11.915

Bron: Deze cijfers zijn op basis van RSZ-gegevens en gegevens van DWSE, zoals beschikbaar op 29 juni 2021. Deze cijfers kunnen mogelijk verschillen van eerdere rapporteringen omdat inmiddels meer finale data beschikbaar zijn.

- b) De RSZ-doelgroepkortingen worden toegekend in functie van de werkplaats; de Vlaamse Ondersteuningspremie (VOP) in functie van de woonplaats. Onderstaande tabellen delen de personen met een RSZ-doelgroepkorting dan ook in volgens de provincie van de werkplaats. Personen met een arbeidshandicap (VOP) worden ingedeeld volgens de locatie van de woonplaats.

Provincie	2017Q2	2018Q2	2019Q2	2020Q2
Incl. provinciale en lokale besturen				
Totaal	198.826	225.905	241.480	/
Antwerpen	59.866	67.593	72.853	/
Limburg	26.992	30.679	32.737	/
Oost-Vlaanderen	41.216	47.878	51.285	/
Vlaams-Brabant	28.633	31.711	33.871	/
West-Vlaanderen	40.583	46.524	48.996	/
Onbekend	1.536	1.520	1.738	/

Provincie	2017Q2	2018Q2	2019Q2	2020Q2
Excl. provinciale en lokale besturen				
Totaal	196.439	223.093	238.615	195.490
Antwerpen	59.217	66.612	72.009	58.968
Limburg	26.712	30.355	32.540	26.539
Oost-Vlaanderen	40.912	47.601	50.821	41.428
Vlaams-Brabant	28.438	31.474	33.704	28.320
West-Vlaanderen	40.348	46.186	48.619	39.375
Onbekend	812	865	922	860

Bron: RSZ- en DWSE-gegevens, zoals beschikbaar op 29 juni 2021.

c)

Geslacht	2017Q2	2018Q2	2019Q2	2020Q2
Incl. provinciale en lokale besturen				
Totaal	198.826	225.905	241.480	/
Mannen	115.658	131.042	140.375	/
Vrouwen	82.469	94.229	100.280	/
Onbekend	699	634	825	
Excl. provinciale en lokale besturen				
Totaal	196.439	223.093	238.615	195.490

Mannen	114.972	129.990	139.360	115.534
Vrouwen	81.467	93.099	99.246	79.956
Onbekend	0	4	9	0

Bron: RSZ- en DWSE-gegevens, zoals beschikbaar op 29 juni 2021.

d)

Leeftijd	2017Q2	2018Q2	2019Q2	2020Q2
Incl. provinciale en lokale besturen				
Totaal	198.826	225.905	241.480	/
Jonger dan 25	42.346	54.803	53.731	/
25-49 jaar	9.521	13.011	12.678	/
50 jaar of ouder	146.913	157.989	174.946	/
Onbekend	46	102	125	
Excl. provinciale en lokale besturen				
Totaal	196.439	223.093	238.615	195.490
Jonger dan 25	40.704	52.943	51.883	30.282
25-49 jaar	8.917	12.271	11.950	10.863
50 jaar of ouder	146.818	157.879	174.782	154.345
Onbekend	0	0	0	0

Bron: RSZ- en DWSE-gegevens, zoals beschikbaar op 29 juni 2021.

- Vlaanderen ondersteunt actief de tewerkstelling van mensen met een bepaalde afstand tot de arbeidsmarkt, met de sociale economie en met diverse andere maatregelen voor mensen die aan de slag zijn in het normaal economisch circuit.

Sinds 2017 waren elk jaar meer dan 24.000 werknemers aan de slag in de sociale economie. In 2020, een coronajaar, waren 25.934 werknemers aan de slag in de sector van de sociale economie. Dat zijn bijna 26.000 mensen uit kansengroepen die aan de slag zijn en zich professioneel kunnen ontplooiën. De sociale economie in Vlaanderen is een heel diverse sector, maar bij elke werknemer wordt volop ingezet op competentieversterking en waar mogelijk, stromen de werknemers door naar de reguliere economie. De sociale economie is erg belangrijk om meer mensen duurzaam en zinvol aan de slag te krijgen. We blijven daarom sterk inzetten in deze sector, en voeren ook individueel maatwerk in. Deze laatste maatregel zal positie van personen met een arbeidsbeperking in het normaal economisch circuit versterken.

Bij de meeste kansengroepen stijgt de tewerkstelling in Vlaanderen in de periode van 2017-2019. Bij de ouderen en de personen met een arbeidshandicap zet de tewerkstellingsgroei zich zelfs door in 2020. Voor de andere kansengroepen blijft de tewerkstelling ongeveer gelijk of neemt het aantal mensen aan de slag af. Dit lijkt tijdelijk te zijn, want in de afgelopen maanden signaleerden Vlaamse werkgevers dat de krapte op de arbeidsmarkt terug toenam. Om de match van werknemers en werkgevers te verbeteren, is opleiding het codewoord (cfr. het VESOC-akkoord 'Alle Hens aan Dek').

Tot slot biedt het doelgroepenbeleid financiële incentives en ondersteuning aan werkgevers die bepaalde doelgroepen tewerkstellen. Werkgevers van een laaggeschoolde jongere, een leerling uit duaal leren of het DBSO en werkgevers van personen ouder dan 58 jaar worden ondersteund met een RSZ-korting. Aan werkende personen met een arbeidshandicap biedt Vlaanderen financiële ondersteuning in de vorm van de Vlaamse Ondersteuningspremie. In de periode 2017-2019 nam het aantal doelgroepwerknemers in de reguliere economie toe. Uit de voorlopige cijfers blijkt dat in 2020 het aantal doelgroepwerknemers met meer dan 10% daalde. Dat is niet enkel omwille van de coronacrisis, maar ook omdat de doelgroepverminderingen op 1 januari 2020 selectiever werd gemaakt op basis van de wetenschappelijke conclusies van een VIONA-evaluatie. Deze maatregel wordt gemonitord en ik zet in op een waaier aan

activeringsmaatregelen. Zo investeer ik in competentieversterking via opleiding, outreach-acties naar kwetsbare groepen en werk ik samen met werkgevers aan inclusieve werkvloeren.

6. De coronacrisis bracht vele obstakels mee voor de werkgelegenheid. Sectoren als de horeca en het toerisme moesten tijdelijk de deuren sluiten en in april 2020 waren meer dan 600.000 Vlamingen tijdelijk werkloos. In de sociale economie bleef het aantal werknemers grotendeels ongewijzigd, maar het is duidelijk dat voor andere groepen de coronacrisis een zekere negatieve impact had op het aantal mensen aan de slag. Anderzijds is het niet altijd mogelijk om de evolutie van het aantal begunstigden van een bepaalde maatregel volledig toe te schrijven aan de coronacrisis, bijvoorbeeld bij de doelgroepverminderingen, waar beleidswijzigingen plaatsvonden in 2020.

De coronacrisis had dus een variërende en verschillende impact op het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid. In elk geval is Vlaanderen al aan de weg van het herstel aan het timmeren. In december 2020 sloot ik met de sociale partners het akkoord 'Alle Hens aan Dek' af. Met dit plan trek ik 190 miljoen euro extra uit voor een krachtige en duurzame relance van de Vlaamse arbeidsmarkt na de coronacrisis. Ik focus daarbij op opleiding, digitalisering en duurzame tewerkstelling met het oog op een veerkrachtige Vlaamse arbeidsmarkt.